

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 18. dubna 2024 v trestní věci [údaje o účastnících], o stížnosti, kterou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. února 2021 č.j. 40 T 4/2011-21932 podal odsouzený [jméno] [příjmení] a o této rozhodl

takto:

Podle § 148 odst.1 písm. c) tr. řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl Městský soud v Praze (dále jen městský soud) podle § 154 odst.2 tr. řádu tak, že zmocněnci [příjmení] [jméno] [příjmení] stanovil odměnu a náhradu hotových výdajů za zastupování poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení]. Tuto stanovil tak, že zmocněnci přiznal odměnu za úkony právní služby v celkové částce 250.894,40 Kč, náhradu hotových výdajů v částce 26.100 Kč a náhradu za promeškaný čas pak v částce 7.482,40 Kč, jakož i DPH ve výši 59.740,10 Kč, celkem 344.216,90 Kč, přičemž v uvedené částce je zahrnuta již vyplacená záloha ve výši 44.166,70 Kč.

2. Toto své rozhodnutí odůvodnil městský soud předně tím, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. června 2018, č. j. 40 T 4/2011-18878, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 9. dubna 2019, sp. zn. 12 To 66/2018, nabyt právní moci dne 9. dubna 2019. Tímto rozhodnutím byli odsouzení [jméno] [příjmení], [datum narození], [jméno] [příjmení], [datum narození] a [jméno] [příjmení], [datum narození] uznáni vinnými zločinem podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku a dle § 228 odst. 1 tr. řádu byla odsouzenému [jméno] [příjmení] uložena povinnost zaplatit poškozené na náhradě škody částku 88.697,69 Kč, co do částky 76.257,20 Kč společně a nerozdílně s odsouzeným [jméno] [příjmení].

3. Zmocněnec [příjmení] [jméno] [příjmení] podal dne 3. října 2019 k městskému soudu návrh na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů souvisejících s účastí poškozeného v trestním řízení ve výši 344.216,90 Kč, se zohledněním již vyplacené zálohy ve výši 44.166,70 Kč.

4. Podle § 10 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen advokátní tarif, či AT), při zastupování poškozeného v trestním řízení ve věci náhrady újmy, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, se považuje za tarifní hodnotu částka ve výši 10.000 Kč; pokud byla poškozenému přisouzena jako náhrada újmy peněžní částka převyšující 10.000 Kč, považuje se za tarifní hodnotu tato peněžní částka. Za tarifní hodnotu je proto považována částka ve výši 88.697,69 Kč.

5. Při stanovení výše odměny soud vycházel z ustanovení § 1 odst. 2, § 9 odst. 1, § 10 odst. 5 ve spojení s § 11 odst. 1, § 12 odst. 4, § 12a a § 7 AT, tedy z ustanovení o mimo smluvní odměně, když právě tato je rozhodující při stanovení odměny zmocněnce, přičemž tarifní hodnota u poškozeného činní částku 88.697,69 Kč. Podle § 7 AT je tedy sazba mimo smluvní odměny částku ve výši 4.660 Kč. Dle § 12 odst. 4 AT je však nutné tuto částku snížit o 20% při zastupování dvou a více osob, neboť zmocněnec zastupoval více poškozených, v důsledku čehož náleží zmocněnci částka ve výši 3.728 Kč za jeden úkon právní služby. Ve výsledku je dále částka snížena o dalších 20% dle § 12a odst. 1 AT, kde je mimo jiné uvedeno, že sazba mimosmluvní odměny se u ustanoveného zmocněnce v trestním řízení snižuje o 20%. Odměna za jeden úkon právní služby tedy činní částku ve výši 2.982,40 Kč. Ačkoli zde advokátní tarif hovoří pouze o ustanoveném zmocněnci, je třeba toto ustanovení aplikovat i na zvoleného zmocněnce. Na výši odměny a náhrady hotových výdajů se tedy aplikuje předmětné ustanovení advokátního tarifu, ať již se jedná o zmocněnce ustanoveného nebo zvoleného. Při stanovení paušální náhrady hotových výdajů soud vycházel z § 13 odst. 3 AT, která činí 300 Kč za jeden úkon právní služby.

6. Městský soud tedy přezkoumal návrh zmocněnce, porovnal jednotlivé položky návrhu s obsahem spisu a shledal, že návrh je důvodný a že jednotlivé položky tak, jak byly shledány oprávněnými, odpovídají advokátnímu tarifu, a proto ve smyslu § 154 odst. 2 tr. řádu mu přiznal odměnu a náhradu hotových výdajů včetně DPH v částce shora uvedené.

7. Náhrada hotových výdajů za vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné činí dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 300 Kč na jeden úkon právní služby. Zmocněnci byla přiznána náhrada těchto výdajů v celkové částce 26 100 Kč.

8. Odměna za jeden úkon právní služby je ve výši 2.982,40 Kč, v případě, kdy se jedná o mimosmluvní odměnu ve výši jedné poloviny základní částky, činí tato částka ve výši 1.491,20 Kč, s výjimkou úkonu ze dne 30.7.2013, kde je hodnota poloviční výše odměny stanovena z částky 3.728 Kč, neboť zde není aplikováno snížení podle § 12 odst.4 AT a tudíž zde činí odměna 1.846 Kč.

9. V případě úkonů, které jsou složeny z násobků základní mimosmluvní odměny (hlavní líčení, veřejné zasedání), případně kdy je vycházeno z poloviční výměry (vyhlášení rozsudku), je nutné zmínit postup stanovení mimosmluvní odměny. Pro stanovení odměny za složený úkon zejména u hlavního líčení nebo veřejného zasedání je třeba zjistit celkový čas trvání hlavního líčení, eventuálně veřejného zasedání. Podle současné rozhodovací praxe je časovou přetržkou zakládající nové počítání úkonů právní služby přetržka delší dvou hodin. Obecně přijímané pravidlo vyplývající z § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu uvádí, že doba přestávky nepřesahující 30 minut se včítá do času samotného úkonu právní služby a přestávky delší 30 minut v podstatě staví čas honorovaný za účast na relevantním úkonu, přísluší však za ni náhrada za promeškaný čas.

10. Za odměnu u ½ úkonu, jak již bylo výše uvedeno, je stanovena částka ve výši 1.491,20 Kč. V předmětné věci byla zmocněncem poškozených účtována tato mimosmluvní odměna za úkony ze dne 23. 5. 2014 a 18. 6. 2018, tedy při hlavním líčení, ve kterém bylo pouze vyhlášení rozsudku. Podle § 11 odst. 2 písm. f) AT náleží za jeden úkon právní služby odměna ve výši jedné poloviny z její základní výměry. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.9.2014 sp. zn. 25 Cdo 1610/2014 se u tohoto úkonu zohledňují každé započaté dvě hodiny. V souladu s tímto výkladem soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby za zastupování poškozených v hlavních líčeních konaných ve dnech 23. 5. 2014 a 18. 6. 2018, vždy za tři úkony právní služby. S ohledem na výše uvedené soud přiznal zmocněnci poškozeného částku uvedenou ve výrokové části napadeného usnesení. Jelikož součástí podaného návrhu na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů bylo i osvědčení o registraci zmocněnce k DPH, byla mu tato ve výši 21 % přiznána.

11. Shora představené usnesení však do právní moci nedospělo, neboť bylo napadeno včasnou stížností odsouzeného [jméno] [příjmení].

12. Ten v jejím písemném odůvodnění namítá zejména následující. Uvedené usnesení napadá předně z důvodu jeho nezákonnosti, a to zejména s odkazem na aktuální nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 3.11.2020, sp. zn. III. ÚS 1255/18 Ústavní soud se v uvedeném nálezu zabýval totožnou problematikou jako v napadeném usnesení, a tedy stanovení výše odměny zmocněnce v trestním řízení za situace, kdy jeden zmocněnec zastupuje větší počet poškozených osob. Předně nutno uvést, že v daném případě zmocněnec [příjmení] [jméno] [příjmení] zastupoval celkem 12 poškozených. Odsouzený v této souvislosti poukazuje na extrémní výši částky za úkon právní služby násobený počtem zastupovaných poškozených osob. Za extrémně nepřiměřenou pak považuje částku přiznanou napadeným usnesením zmocněnci ve srovnání s přiznaným nárokem na náhradu škody.

13. Ze závěrů Ústavního soudu pro účely projednání stížnosti odkazuje zejména na podmínku účelnosti vynaložených nákladů ustanoveného zmocněnce, kdy je zapotřebí hodnotit především potřebnost jednotlivých úkonů právní služby, tak i přiměřenost sazby za jeden úkon právní služby a též i přiměřenost výše těchto nákladů vůči částce přiznané poškozenému za pachatelem

způsobenou újmu. Také je třeba hodnotit jejich dopad na osobu odsouzeného. Je také nutno vyvažovat mezi oprávněnými zájmy poškozených na náhradu jejich nákladů v trestním řízení vzniklých v souvislosti s přibráním zmocněnce a zájmem odsouzeného, aby neplatil částku nepřiměřenou zmocněncem vynaloženému úsilí.

14. Odsouzený dále ve své stížnosti namítá, že v případě nutnosti úhrady přiznané částky zmocněnci poškozených, bude vzhledem ke svým aktuálním majetkovým poměrům zcela zásadním způsobem ohrožena samotná případná náhrada škody přiznána jednotlivým poškozeným. Smyslem a účelem úpravy institutu osoby poškozené v rámci trestního řízení a jejího zastoupení zajisté není prioritní zabezpečení odměny a náhrady hotových výdajů zmocněnci poškozeného, ale úhrada přiznané náhrady škody samotné osobě poškozené. Má tedy za to, že postupem městského soudu bude dosažen pravý opak smyslu úpravy práv poškozených osob v trestním řízení.

15. Též poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.1.2020, sp. zn. 5 Tdo 1505/2019, na jehož základě předseda senátu nejvyššího soudu přerušil výkon rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18.6.2018, sp. zn. 40 T 4/2011, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019, sp. zn. 12 To 66/2018, a to do doby projednání a rozhodnutí o dovolání odsouzeného proti uvedeným rozhodnutím. Též poukazuje i na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8.4.2020, sp. zn. 5 Tdo 1505/2019. Na základě tohoto usnesení předseda senátu odložil a přerušil výkon výroku o náhradě škody rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18.6.2018, sp. zn. 40 T 4/2011, ve spojení s rozsudkem ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019, sp. zn. 12 To 66/2018, a to do doby projednání a rozhodnutí o dovolání obviněného proti uvedeným rozhodnutím. Stěžovatel si je vědom názoru Vrchního soudu v Praze ve vztahu k uvedeným usnesením Nejvyššího soudu, sp. zn. 5 Tdo 1505/2019 o přerušení výkonu trestu a doložení a přerušení výkonu výroku o náhradě škody obviněného, nicméně nelze nevnímat, že Nejvyšší soud odložil a přerušil výkon rozhodnutí výslovně ve vztahu k povinnosti odsouzeného nahradit škodu poškozeným. Právě z nároku poškozených na náhradu škody je dovozována jeho povinnost k náhradě nákladů poškozených. Jinými slovy, pokud nejvyšší soud vyslovil, že do projednání zmíněného dovolání nelze po odsouzeném uplatňovat náhradu škody, nelze logicky po něm v současné době požadovat ani náhradu nákladů poškozených. Předpokladem vydání rozhodnutí dle § 154 tr. řádu je totiž uložení povinnosti odsouzenému nahradit škodu způsobenou trestným činem. Vzhledem k tomu, že v současné době je nyní povinnost odsouzeného nahradit škodu poškozeným suspendována, není tak naplněn základní předpoklad pro vydání napadeného usnesení. V kontextu výše popsané aktuální judikatury Ústavního soudu nemůže napadené usnesení obstát, neboť došlo k ústavně nesouladnému použití a výkladu § 154 tr. řádu. V daném případě nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání usnesení ve smyslu § 154 tr. řádu, a proto je třeba takové usnesení považovat za nezákonné.

16. S ohledem na výše uvedené skutečnosti odsouzený navrhuje, aby bylo napadené usnesení postupem podle § 149 odst.1 tr. řádu zrušeno. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu včas podané stížnosti jak napadené usnesení samotné, tak i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo a učinil těchto závěrů.

17. Pokud jde o řízení předcházející vydání napadeného usnesení, nebylo v něm shledáno žádných pochybení. Ze spisového materiálu se podává, že příslušným opatřením byl JUDr. [jméno] [příjmení] ustanoven zmocněncem mimo jiné i poškozeného, jehož práva hájil v této trestní věci. Trestní stíhání odsouzených [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] bylo pravomocně skončeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18.6.2018 č.j. 40 T 4/2011-18878 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019 č.j. 12 To 66/2018-20205 a to tak, že všichni tři odsouzení byli uznáni vinnými vytýkaným jednáním. Dovolání odsouzených [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] pak bylo usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 14.6.2023 č.j. 5 Tdo 519/2021-22276 odmítnuto. Týmiž rozsudky bylo též rozhodnuto i o jednotlivých uplatněných nárocích na náhradu škody. Za tohoto stavu je na místě, aby ustanovený společný zmocněnec poškozených podal návrh na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů spojených

se zastupováním práv poškozených v uvedeném trestním řízení. Jestliže odsouzený [jméno] [příjmení] ve své stížnosti poukazoval na skutečnost, že usnesením předsedy senátu Nejvyššího soudu ČR ze dne 8.4.2020 sp. zn. 5 Tdo 1505/2019 došlo k odložení a přerušení výkonu výroku o náhradě škody ve vztahu k odsouzenému, je třeba uvést, že tato námitka již není relevantní, a to z důvodu naznačeného již výše, a sice, že o dovoláních v této věci podaných, již bylo rozhodnuto. Nicméně, je třeba uvést, že odsouzený svou stížnost podával dne 26.2.2021 a v té době o mimořádném opravném prostředku rozhodnuto nebylo a odsouzený opravdu nemohl předpokládat, že stížnost proti napadenému usnesení bude vrchnímu soudu předložena až po třech letech. Avšak v současné době je ve věci ze strany odsouzeného podána ústavní stížnost, která je vedena u Ústavního soudu ČR pod sp. zn. IV. ÚS 30/24, avšak k dnešnímu dni o této rozhodnuto nebylo. Je ovšem nutno zmínit, že Ústavní soud ČR svým usnesením ze dne 6.2.2024 sp. zn. IV. ÚS 30/24 odložil vykonatelnost rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019 sp. zn. 12 To 66/2018, a to až do doby vykonatelnosti rozhodnutí o podané ústavní stížnosti. Nicméně, ani tato skutečnost nemá vliv na možnost vydat napadené usnesení a ani zdejší soud v této skutečnosti nespatřuje překážku, pro kterou by měl přistoupit ke zrušení napadeného usnesení z důvodů formálních vad řízení. Lze rekapitulovat, že ve věci bylo pravomocně rozhodnuto a poškozeným byl přiznán nárok na náhradu majetkové škody. Lze tudíž i podat ze strany zmocněnců ve věci činných příslušné návrhy na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů spojených s hájením práv poškozených v tomto řízení. Na samý závěr třeba uvést, že zmocněnec svůj návrh podal ve lhůtě jednoho roku od právní moci rozsudku, jak vyžaduje ustanovení § 155 odst.4 tr. řádu.

18. Nyní k formální stránce napadeného usnesení. Jde-li o napadené usnesení samotné, musí vrchní soud konstatovat, že toto vyhovuje požadavkům obecně na usnesení kladeným, které jsou rozvedeny v § 134 odst.1, odst.2 tr. řádu. Pokud jde o nyní posuzované usnesení, je z tohoto patrné, v jaké věci bylo rozhodnutí učiněno, kdy, kterým soudem a jaký byl důvod jeho vydání. Je rovněž patrné, podle jakých ustanovení příslušných právních předpisů bylo postupováno a zcela jednoznačné je i znění výrokové části napadeného usnesení. Správné a zákonu odpovídající je i poučení o možnosti podat opravný prostředek. Pokud jde o jeho odůvodnění, v tomto jsou uvedeny všechny podstatné okolnosti pro posouzení podaného návrhu, a to zejména stran jeho včasnosti a obsahové správnosti a též, jde-li o další podklady důležité pro rozhodnutí ve věci. Městský soud popsal, jakým způsobem dospěl k výši mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby, jak ověřil, že jednotlivé úkony právní služby, za které byla ze strany zmocněnce odměna a náhrada hotových výdajů požadována, skutečně byly realizovány a též uvedl, jakým způsobem postupoval při rozhodování o přiznání náhrad za promeškaný čas. Napadené rozhodnutí, ač obsahově stručnější, obsahuje všechny rozhodné skutečnosti, včetně úvah městského soud vedených při rozhodování, je tak sledovatelné, jak ve věci postupoval a proč rozhodl způsobem publikovaným ve výrokové části napadeného usnesení. Za tohoto stavu pak z hlediska formálního nelze napadenému usnesení ničeho vytýkat.

19. Po zjištění, že řízení předcházející vydání napadeného usnesení není zatíženo vadou a též, že napadené usnesení nemá formální vady, které by odůvodňovaly jeho zrušení, mohl vrchní soud přistoupit k jeho meritornímu přezkumu. Ač v tomto směru nebylo vzneseno žádných námitek, zabýval se vrchní soud i výši mimosmluvní odměny a úkony právní služby, za které byla odměna a náhrada hotových výdajů přiznána a pozornost upřel i k náhradám dalším. Bylo shledáno, že městský soud postupem shora popsáním, správně stanovil výši mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a od toho pak dovodil výši odměny za ty úkony právní služby, které jsou honorovány odměnou poloviční. Ze spisového materiálu pak bylo ověřeno, že veškeré úkony právní služby, za které byla odměna požadována a napadeným usnesením přiznána, mají svůj podklad ve spisovém materiálu a účast zmocněnce při nich byla též doložena. Městský soud nepochybil ani při stanovení odměny za tzv. složené úkony právní služby, tj. takové, kdy jejich časové vymezení přesahuje obvykle požadované, byť započaté dvě hodiny. Zde pak bylo

sledováno, zda byl úkon přerušován, a pokud ano, na jakou dobu se tak dělo, neboť tato skutečnost má podstatný vliv na stanovení správné výše odměny za takový úkon právní služby (včetně paušální náhrady hotových výdajů), případně, na přiznání náhrady za promeškaný čas. Správně bylo rozhodováno i v tom směru, kdy přiznat za konkrétní úkon právní služby odměnu ve výši celé mimosmluvní odměny a kdy přináležet odměna toliko ve výši její jedné poloviny. Pokud tedy jde o stanovení výše odměny za jednotlivé úkony právní služby, nebylo v této shledáno žádných vad. Ten samý závěr možno učinit i o přiznání paušálních náhrad hotových výdajů ve smyslu § 13 odst. 1, odst. 4 AT. Tato paušální náhrada se přiznává ke každému úkonu právní služby, a to v částce 300 Kč. Jde-li o tzv. složený úkon právní služby (viz shora), pak za stavu, kdy je například honorován dvěma odměnami, přináležet zmocněnci i dvě paušální náhrady. Konečně byly zmocněnci přiznány dle § 14 odst. 2 AT náhrady za nekonaná hlavní líčení, kdy v takovém případě výše náhrady odpovídá $\frac{1}{2}$ hodnoty odměny za úkon právní služby. Další z přiznaných náhrad pak jsou v režimu § 14 odst. 1 písm. b) AT, kdy se jedná o náhrady za promeškaný čas v důsledku přerušení hlavního líčení. V takové situaci činí náhrada podle § 14 odst. 3 AT 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu. Shrnutím nyní uvedeného dospěl vrchní soud k závěru, že odměna a náhrada hotových výdajů byla zmocněnci přiznána zcela správně.

20. Zmocněnec rovněž doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Za tohoto stavu mu pak přináležet přiznat současně s odměnou a náhradou hotových výdajů i tuto daň, která činí 21% z částky představující součet odměny a jednotlivých náhrad, které byly zmocněnci přiznány.

21. Odsouzený ve své stížnosti namítal i to, že v napadeném usnesení nebylo sledováno hledisko účelnosti vynaložených nákladů, nebyla sledována ani účelnost úkonů a v konečném důsledku přiměřenost odměny. To především za situace, kdy zmocněnec nezastupoval v tomto řízení jednoho poškozeného, ale hned několik. Vrchní soud k uvedeným námitkám může uvést následující. V dané věci zmocněnec zastupoval jednotlivé poškozené a bylo tedy sledováno, zda jednotlivé úkony právní služby mají vztah k jeho roli a úkolům v trestním řízení a zejména pak vrchní soud kladl důraz na to, zda nebyly konány úkony s tímto nesouvisející, případně nadbytečné. V dané věci se zjišťuje, že kromě prostudování spisu, první porady s poškozeným a sepsání návrhu na přiznání nároku na náhradu majetkové škody, se veškeré další úkony týkaly jeho účasti na hlavních líčeních, pak sepsu odvolání a konečně účasti na veřejném zasedání odvolacího soudu. Tyto úkony pak jednoznačně lze považovat za zcela příléhavé k postavení zmocněnce a jeho úkolům při hájení práv poškozených. Je logické, že má-li sepsat správný návrh na přiznání nároku na náhradu jakékoli škody, musí být obeznámen se spisovým materiálem a musí vést alespoň jednu konzultaci či poradu s poškozeným, aby zjistil jeho stanovisko. To skutečně bylo v posuzované věci učiněno. Naopak, vrchní soud neshledal, že by byly pořádány porady s poškozenými v nějakém větším časovém rozsahu, případně ve větším počtu, aniž by pro to byl rozumný důvod. To by mělo opodstatnění například při různých následných modifikacích uplatněného nároku na náhradu škody, eventuálně by bylo za důvodnou možno považovat poradu s poškozeným před podáním opravného prostředku. Jinak by takové porady, které nemají odraz v následném postupu zmocněnce ve věci, byly nutně považovány za nadbytečné a nebylo by možno za takové odměnu a s tím spojenou paušální náhradu hotových výdajů přiznat. Stran účasti zmocněnce na hlavních líčeních či veřejných zasedání odvolacího soudu, tak zde nemůže být tvrzeno, že tyto úkony nemají věcnou spojitost s jeho úkoly v trestním řízení a že nejsou činěny ve prospěch poškozených. Takové úkony rozhodně nelze považovat za nadbytečné a odměny a náhrady s nimi spojené tak byly zcel důvodně přiznány.

22. Vrchní soud si uvědomuje, že výše odměny zmocněnce se jeví jako velmi vysoká v poměru k částce, kterou má odsouzený zaplatit na náhradě škody. Tato skutečnost je ovšem dána způsobem, kterým se dle platné právní úpravy stanoví odměna za jeden úkon právní služby. Nabízí se i otázka, zda činnost zmocněnce není více honorována, než působení obhájce v trestním řízení. Ano, vrchní soud si je vědom odlišného stanovení výše odměny v těchto případech, avšak opět musí poukázat na platnou právní úpravu, která tento způsob zakotvuje. Na samý okraj a zcela

mimo rámec tohoto odůvodnění, vrchní soud připomíná, že i v plánované novele advokátního tarifu nemá dojít ke sjednocení stanovení odměny pro obhájce a zmocněnce, pokud jde o trestní řízení. Podle této zamýšlené nové úpravy, při zastupování poškozeného v trestním řízení, se za tarifní hodnotu považují částky odvozené od trestní sazby za projednávaný trestný čin. Avšak u úkonu právní služby, který je potřebný k uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, se za tarifní hodnotu považuje výše přiznané peněžní částky, je-li vyšší než tarifní hodnota určená podle zmíněných trestních sazeb.

23. V dané věci byly použity veškeré redukční mechanismy, ať jde o § 12 odst.4 AT, či tehdy platný § 12a odst.1, odst. 2 AT. Bylo též namítáno, že zmocněnec nezastupuje jen jednoho poškozeného, ale několik a ve vztahu ke každému z nich pak žádá přiznání odměny. Zde vrchní soud poukazuje na § 12 odst.4 AT, který zní, „jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %“. Jak plyne z nyní uvedeného, opravdu zmocněnec může požadovat za zde uvedených podmínek přiznání odměny a náhrady hotových výdajů ve vztahu ke každému poškozenému samostatně, tj. podat samostatný návrh. Ostatně, i Ústavní soud ČR v rozhodnutích, která v odůvodnění své stížnosti odsouzený odkazuje (např. II. ÚS 1161/19, IV. ÚS 3555/19 a mnohá jiná), uvádí, že v případě nárokování odměny by měl zmocněnec postupovat tak, aby dbal zásad etiky. Nicméně, pokud zmocněnec zvolí postup takový, jako v této věci, nelze jej označit za protiprávní a z hlediska formálního mu nelze ničeho vytýkat. Pokud jde o zmíněné etické hledisko, k jeho posouzení není povolán soud, ale případě příslušné orgány České advokátní komory. A jde-li o to, že ustanovení § 12 odst.4 AT, o kterém je zde hovořeno, umožňuje nárokování vysokých odměn, jde o problém legislativní, kdy za situace, kdy je taková úprava zakotvena ve vyhlášce ministerstva spravedlnosti, a to jediné má možnost přistoupit ke změně tohoto ustanovení. Soudy se při své rozhodovací činnosti od platné právní úpravy svévolně odchýlit nemohou. Obdobně ostatně argumentoval i Ústavní soud ČR ve svém nálezu ze dne [datum], sp. zn. IV. ÚS 3555/19.

24. Jak patrně z výše uvedeného, neshledal vrchní soud stížnostní argumenty odsouzeného důvodnými, a proto jeho stížnost jako nedůvodnou podle § 148 odst.1 písm. c) tr. řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná

Praha 18. dubna 2024

JUDr. Jan Chocholatý Ph.D.
předseda senátu